

“

Harde bewijzen heb je lang niet altijd

”

Edith Stegeman,
aandachtfunctionaris

Ellen Eektimmerman,
aandachtfunctionaris

Ze kunnen zich eigenlijk niet goed voorstellen dat er scholen zijn die nog niet bekend zijn met het Handelingskader kindermishandeling en huiselijk geweld. Want voor Ellen Eektimmerman en Edith Stegeman, als intern begeleiders de aandachtfunctionarissen op Kindcentrum de Bolster in Raalte, is dat document inmiddels gesneden koek. ‘Als geheugensteun doet het prima dienst.’

Ellen Eektimmerman en Edith Stegeman zijn doorgewinterde intern begeleiders – ib’ers – op de katholieke basisschool De Bolster in het Overijsselse Raalte. Samen met het kinderdagverblijf De Rode Bank vormt die school het Kindcentrum De Bolster. “We zijn een vrij grote school, met 328 leerlingen,” vertelt Eektimmerman. “Vandaar dat we sterk inzetten op interne begeleiding. We hebben relatief veel zorgleerlingen: NT2-kinderen en kinderen uit sociaal wat zwakkere milieus. Op zich een mooie mix en een goede afspiegeling van de maatschappij natuurlijk, maar wel een groep die extra aandacht verdient.”

Buiten het gezichtsveld

Die aandacht geven de beide ib’ers in eendrachtige samenwerking, legt Stegeman uit: “Wat Ellen en ik doen: we hebben bewust gekozen om groep 1 tot en met 8 samen te volgen, zowel de A-groep als de B-groep van elk leerjaar. Plus de peuters. Het kinderdagverblijf doen we overigens niet, dat heeft een eigen intern begeleider.”

Eektimmerman vult aan: “Je maakt jezelf als ib’er kwetsbaar als je alleen onderbouw of alleen bovenbouw doet. Het zou kunnen betekenen dat problematiek die specifiek aan een van die bouwen verbonden is, buiten het gezichtsveld kan raken als een ib’er een tijdje uitvalt. Nu kun je elkaar veel beter vervangen als dat nodig is.”

Onderbuikgevoel

Kindermishandeling komt overal op de wereld voor, en dus ook in Raalte. Van de omvang van het probleem kan meestal alleen maar een ruwe schatting gemaakt worden, echt weten doen ook de beide ib’ers het niet, geeft Stegeman toe: “Als je puur naar de statistieken kijkt, zouden er meer gevallen moeten zijn dan dat wij in beeld hebben. Wij hebben soms alleen maar bepaalde vermoedens.” “Harde bewijzen heb je lang niet altijd,” beaamt Eektimmerman. “Dus dan is het lastig om kindermishandeling aan te tonen. We sparren daar veel over met externe partners, vooral het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) en Veilig Thuis. Van hen krijgen we goede tips hoe we het aan kunnen vliegen. Maar dan nog kun je met een onderbuikgevoel blijven zitten. Want soms is het vermoeden dat je hebt niet terecht en is er in werkelijkheid niets aan de hand.”

Een vertekend beeld

Per jaar doen de ib’ers gemiddeld hooguit één keer een melding via de Meldcode.

Huiselijk geweld en kindermishandeling. Maar dat lage aantal geeft een vertekend beeld, legt Eektimmerman aan de hand van een voorbeeld uit: “We hebben nu een gezin met een peuter op de Rode Bank en een kleuter op De Bolster. Die komen allebei extreem veel te laat. We weten uit onze contacten met het CJG dat er verslavingsproblematiek in dat gezin is. Ouders zijn inmiddels uit elkaar. De kinderen hebben vaak geen eten mee, geen gymspulletjes... Daar zouden we een melding van kunnen maken. Maar dat doen we niet, omdat CJG al met twee man sterk op dat gezin zit. Dus ook daarom is het aantal meldingen dat we doen lager dan het statistisch gezien zou moeten zijn.”

Externe partners

Stegeman en Eektimmerman maken deel uit van het ib-netwerk van het samenwerkingsverband in hun regio. In dat netwerk is de Meldcode en het bijhorende ‘stappenplan’, zoals het Handelingskader daar in de wandelgangen genoemd wordt, van haver tot gort besproken. Iedereen werkt er inmiddels mee. Voor scholen elders in het land

die dat nog niet doen, hebben beide dames nog wel een paar tips. Stegeman: “Als je zorgt voor een laagdrempelig contact met externe partners als CJG en Veilig Thuis, dan worden dingen een stuk makkelijker. Maar lastig zal het altijd blijven, en dat mag je ook best aan jezelf en aan elkaar toegeven. Een andere tip is dat de school ib'ers goed moet wegzetten qua formatie-uren. Als je meer vraagt van je ib'ers dan het louter bijspijkeren van taal en rekenen, geef ze daar dan ook meer uren voor.”

Gun het je kind!

“Vergelijk hulp aan het gezin met iets als logopedie of fysiotherapie,” is tot slot het advies van Eektimmerman. “Daarmee heeft immers niemand moeite! Zeg tegen ouders dat hun kind hulp nodig heeft: ‘Gun het je kind!’ En tast in een eerste gesprek voorzichtig het terrein met de ouders af, en neem ze vervolgens in een tweede of derde gesprek verder mee – zodat ze meer geneigd zijn om mee te werken. Dat ouders in een stand komen dat ze voelen: deze mensen zijn oprecht begaan met mijn kind. En willen ons echt helpen.”